

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

До 75-річчя Київського національного торговельно-економічного університету

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина IV

Вінниця 2021

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 14-16 вересн. 2021 р. Вінниця, 2021. Ч. 4. 272с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, проблеми розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості: теоретичний і прикладний аспекти, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартинова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець Вікторія, д-р екон. наук, професор, **Громова Ольга**, д-р екон. наук, доцент, **Корж Наталія**, д-р екон. наук, професор, **Іваницька Наталя**, д-р філол. наук, професор, **Нікітішин Андрій**, д-р екон. наук, доцент, **Прутська Олена**, д-р екон. наук, професор, **Хачатрян Валентина**, д-р екон. наук, доцент, **Чорна Наталія**, д-р іст. наук, професор, **Штифурак Віра**, д-р пед. наук, професор, **Бондар Анна**, канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Крупельницька Ірина**, канд. екон. наук, доцент, **Мельничук Оксана**, канд. екон. наук, доцент, **Мерінова Світлана**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова Алла**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-962-1

Наталія Замкова
Директор інституту,
доктор філософських наук, професор,
Заслужений працівник освіти України

МІСЦЕ ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ У СТРУКТУРІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету є провідним закладом вищої освіти економічного профілю Подільського регіону. Становлення закладу тісно пов'язано із досягненнями та успіхом кожної окремої особистості та колективу в цілому, які є невід'ємною частиною історії нашого краю і держави.

ВТЕІ КНТЕУ починає свою історію з 1968 року, коли наказом Міністра торгівлі Української РСР № 338 від 28 серпня 1968 року було створено Вінницький заочний філіал Київського торговельно-економічного інституту. У 1968-1969 навчальному році діяло три факультети: економічний, торговий і технологічний. Починаючи з 1969-1970 н.р. у Вінницькому філіалі КТЕІ організовано денне відділення.

З 1 липня 1988 року наказом Київського торговельно-економічного інституту № 591 від 18.04.88 р. відкрито Вінницький заочний факультет КТЕІ.

Визначна роль у розвитку нашого інституту належить Мазаракі А.А., ректору Київського національного торговельно-економічного університету, доктору економічних наук, професору, академіку Національної академії педагогічних наук України, заслуженому діячу науки і техніки, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки. Знаний в Україні та за кордоном вчений. Мазаракі А.А. багато уваги приділяв та приділяє розбудові КНТЕУ, в тому числі його структурних підрозділів.

Знаковим для інституту став 1998 рік, коли за ініціативою ректора КДТЕУ Мазаракі А.А. Вінницький заочний факультет було реорганізовано у Вінницький торговельно-економічний інститут Київського державного торговельно-економічного університету.

Указом Президента України від 11.09.2000 року № 1059/2000 Київському торговельно-економічному університету надано статус національного.

За час існування ВТЕІ КНТЕУ здійснені вагомі позитивні зрушення за всіма напрямками навчально-виховної, науково-дослідної та культурно-просвітницької діяльності, які підтверджують тезу про те, що ВТЕІ є провідним, багатогалузевим інститутом на теренах Вінниччини.

Стратегічною метою діяльності Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ є забезпечення потреб підприємств і організацій регіону та України загалом у висококваліфікованих фахівцях у галузі економіки та торгівлі, що відповідають сучасним вимогам ринку праці; надання освітніх послуг замовникам з дотриманням норм та вимог, визначених Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативними документами освітньої галузі.

З 2016 року в інституті діє та постійно удосконалюється Система управління якістю ВТЕІ, що підтверджується наявністю сертифіката на Систему управління якістю відповідно ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT), який засвідчує високий рівень управління освітньою діяльністю та якість надання освітніх послуг .

Сьогодні у Вінницькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ підготовку фахівців забезпечують три факультети, яким підпорядковано 11 кафедр. До складу обліково-фінансового факультету входить три кафедри: обліку та оподаткування; фінансів; іноземної філології та перекладу; до складу факультету економіки, менеджменту та права – чотири кафедри: менеджменту та адміністрування; економіки та міжнародних відносин; економічної кібернетики та інформаційних систем; права; до складу факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування – чотири кафедри: товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва; маркетингу та реклами; туризму та готельно-ресторанної справи; фізичного виховання та спорту.

Згідно з ліцензією інститут здійснює підготовку фахівців за освітніми ступенями «молодший бакалавр» (за 4 спеціальностями), «бакалавр» (за 15 спеціальностями) та освітнім ступенем «магістр» (за 13 спеціальностями): фінанси, банківська справа та страхування; облік та оподаткування; економіка; міжнародні економічні відносини; менеджмент; право; публічне управління та адміністрування; інформаційні системи та технології; соціальне забезпечення; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; маркетинг; туризм; готельно-ресторанна справа; харчові технології; філологія. Форми навчання: денна, вечірня, заочна.

Викладання здійснюють висококваліфіковані науково-педагогічні кадри. Частка штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями у ВТЕІ КНТЕУ постійно збільшується і на сьогодні становить 86,72 %. Із загальної кількості викладачів - 27 докторів наук (17 професорів), 97 кандидатів наук (75 доцентів). За останніх п'ять років викладачами інституту успішно захищено 15 докторських та 36 кандидатських дисертації, видано 20 монографій та 129 розділів монографій, в т.ч. 79 мовами Європейського Союзу, опубліковано 2273 навчально-методичних розробок та 35 підручників, навчальних посібників.

Сьогодні Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ – навчальний заклад, у якому зосереджений високий інтелектуальний потенціал, який постійно розвиває наукову та інноваційну діяльність як визначальний фактор професійного, інтелектуального та духовного зростання викладачів і студентів.

У ВТЕІ КНТЕУ успішно функціонують: Ресурсний центр зі сталого розвитку, Центр моніторингу якості освітнього процесу та інноваційного розвитку, Центр грантових проєктів, Центр розвитку кар'єри, який створено з метою налагодження плідної співпраці з роботодавцями, організації практичної підготовки та сприяння студентам і випускникам ВТЕІ у працевлаштуванні.

В інституті успішно працює «Бізнес-школа», яка пропонує довгострокові, середньострокові, навчальні програми, які дозволять сформувати нову генерацію українських лідерів, що орієнтовані на міжнародні стандарти ведення бізнесу.

Велика увага в інституті приділяється розвитку міжнародного співробітництва, налагодженню зв'язків із закладами вищої освіти Польщі, Франції, Австрії, Словаччини, Словенії, Угорщини, Німеччини, Румунії, Литви, Казахстану, Грузії, Молдови, Білорусії, Швеції, Італії, Греції та ін.

Здійснюється ефективна робота в напрямку розширення та поглиблення міжнародних контактів, організації й координації міжнародного співробітництва у галузі освіти та науки з іноземними партнерами, такими як: Пан-Європейський університет (м. Братислава, Словаччина), Центр підвищення кваліфікації (м. Кельце, Польща), Великопольська суспільно-економічна вища школа (м. Великопольська середа, Польща), Університет Суспільних наук (Польща), Vanwest коледж (Ванкувер), Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі (Грузія), Folkuniversitetet (Швеція), Академія туризму «Дімітра» (Греція) та компаніями: Voyaj Club Turizm Gida (Туреччина), КАЛІПСО ТУР ЮА (Туреччина), «JoinUp» (Туреччина), готельний комплекс «Дружба» (Словаччина), компанією «ETS BG LTD», готельними комплексами «Планета», «Royal Castle Hotel and Spa» (Болгарія), Асоціація UCM Italy та ін.

Якісна підготовка фахівців європейського рівня здійснюється в інституті також в рамках міжнародної практики студентів. Студенти інституту, що навчаються за спеціальностями «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Харчові технології», «Міжнародні економічні відносини», «Менеджмент організацій», «Міжнародна економіка» та інших проходять міжнародну виробничу практику в готельних комплексах, компаніях, наукових установах Словаччини, Болгарії, Туреччини, Німеччини, Італії. Практика за кордоном - це знайомство з культурою інших країн, безкоштовне проживання та харчування, отримання грошової винагороди, поглиблення професійних навиків, покращення рівня володіння іноземною мовою, безцінний досвід міжкультурного спілкування.

У рамках єдиної системи підготовки висококваліфікованих фахівців інститут всебічно сприяє активізації науково-дослідної роботи студентів. Різними формами цієї роботи охоплено більше двох тисяч студентів. В

інституті працюють 29 наукових гуртків та дискусійних клубів. Щорічно проводяться студентські науково-практичні конференції різного рівня, фестивалі студентської науки, конкурси, олімпіади, вікторини, форум-квести, семінари, круглі столи. Активна діяльність студентського наукового товариства «ВАТРА» сприяє всебічному розвитку пошукової, дослідницької, наукової та творчої діяльності студентів. Студенти ВТЕІ є активними учасниками численних конкурсів, олімпіад, де здобувають перемоги.

У 2007 році в інституті започатковано випуск збірника студентських наукових праць «Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА». На сьогодні вийшло друком 128 випусків Вісника СНТ «ВАТРА» з одноосібними науковими статтями здобувачів освітніх ступенів «магістр», «бакалавр» та збірників тез доповідей.

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету пройшов довгий і складний шлях, який був позначений вагомими досягненнями в усіх напрямках його діяльності. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету має всі умови, необхідні для підтвердження свого авторитету та подальшого розвитку.

ЗМІСТ

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Ірина Бахновська, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЩОРІЧНА ДОДАТКОВА ВІДПУСТКА ЗА РОБОТУ ЗА КОМП'ЮТЕРОМ ЯК ВИД ВІДПУСТКИ ЗА ОСОБЛИВИЙ ХАРАКТЕР ПРАЦІ.....	12
Микола Бичков, канд. філос. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРО СТАТУСНУ ВИЗНАЧЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ І ХАРАКТЕР ЇЇ ВЗАЄМВІДНОСИН З ДЕМОКРАТИЧНОЮ ПРАВОВОЮ ДЕРЖАВОЮ....	23
Ірина Білоус, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБІВ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ.....	32
Наталія Костюк, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ ТА НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	40
Ганна Красніцька, канд. іст. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	49
Олена Маскевич, канд.філос.наук, старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЦІННІСНІ ПІДВАЛИНИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СІМ'Ї: РЕЛІГІЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТ.....	54
Ольга Мельничук, д-р юрид.наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МОДЕРНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	63
Василь Панькевич, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ЗВІЛЬНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	70

Микола Пипяк, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	79
Людмила Станіславенко, аспірантка кафедри політології та державного управління Донецький національний університет імені Василя Стуса ЦІННІСНИЙ ВИМІР КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ КРИЗИ.....	85
Микола Стопчак, д-р іст. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	93
Тетяна Сухоребра, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	108
Віра Штифурак, д-р пед. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ПОВЕДІНКОВОЇ НОРМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ.....	119

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Nataliia Bondar, PhD in Pedagogy, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE STRATEGIES OF INTERPRETERS' PROFESSIONAL COMPETENCE FORMATION IN THE PROCESS OF STUDYING ENGLISH.....	128
Nataliia Havryliuk, PhD in Pedagogy, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE THE DEFINITION OF "PROFESSIONAL IDENTITY" CONCEPT.....	134
Svitlana Gladio, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE 'BRAND NEW' PRAGMATISM OF ADVERTISING TEXTS.....	141
Лариса Довгань, канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕТОДИЦІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	149
Ірина Западинська, канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	154

Наталія Іваницька, д-р філол. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЗІСТАВНА ДІЄСЛІВНА СИНТАГМАТИКА: МОДЕЛЮВАННЯ TERTIUM COMPARATIONIS.....	161
Tetiana Kovalevska, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE Olga Matsera, Senior Lecturer Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE TRANSLATION, LOCALIZATION, TRANSCREATION: WHEN MERE TRANSLATION IS NOT ENOUGH ANYMORE.....	170
Viktoriia Loboda, Assistant Lecturer Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE DEVELOPING STUDENTS' MEDIA LITERACY IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION.....	177
Віолета Нечипоренко, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ НЕОЛОГІЗАЦІЯ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	184
Ольга Осаульчик, канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОНСТРУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГІБРИДНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	190
Інга Паславська, асистент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	197
Олеся Самохвал, д-р пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН.....	203
Лілія Терещенко, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МАНІПУЛЯТИВНІ ТА НЕДОСТОВІРНІ ТЕКСТИ ЯК ЧАСТИНА СУЧАСНОГО СОЦІОКОМУНІКАТИВНОГО ЛАНДШАФТУ.....	214
Валентина Тимкова, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБИСТІТЬ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ.....	224
Наталія Тимошук, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФОРМУВАННЯ «SOFT-SKILLS» ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	231

Тетяна Ткачук, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ.....	236
Svitlana Chugu, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE Yevheniia Chuhu, Master of BA, Lecturer, Placement and Thesis Coordinator School of Marketing Management Hanze University of Applied Sciences, Groningen, the Netherlands THE 21ST CENTURY LANGUAGE LEARNING: DEVELOPING CORE SKILLS IN THE EFL CLASSROOM.....	245
Уляна Шостак, канд. психол. наук, старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЦИФРОВА ОСВІТА. МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ НАДАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	255
Вероніка Яблочнікова, асистент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МЕДІАТЕКСТ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ МЕДІАЛІНГВІСТИКИ.....	263

---

8. Nguyen, L. T. C., & Gu, Y. (2013). Strategy-based instruction: A learner-focused approach to developing learner autonomy. *Language Teaching Research*, 17(1), P. 9–30.

9. The Global Scale of English. URL: <https://www.pearson.com/english/about/gse/teacher-toolkit.html>.

10. 21st Century Skills: What potential role for the global partnership for education URL: <https://www.globalpartnership.org/content/21st-century-skills-what-potential-role-global-partnership-education>

11. The Partnership for 21st Century Skills. URL: <https://www.educationinnovations.org/p/partnership-for-21st-century-skills-p21>.

УДК 378.147:004(045)

Уляна Шостак,

канд. психол. наук, старший викладач

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3258-2098>

ResearcherID [M-7658-2016](https://orcid.org/0000-0002-3258-2098)

ЦИФРОВА ОСВІТА. МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ НАДАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У статті проаналізовано можливості та проблеми цифрової освіти та її надання в навчальних закладах. Систематизовано нормативно-правові документи, які характеризують доцільність впровадження цифрової освіти в навчальний процес. Розкрито зміст цифрової освіти. Ознайомлено з перевагами та недоліками цифрового навчання. Обґрунтовано необхідність до цифрової трансформації системи освіти, побудови навчального процесу та проаналізовано план дій з цифрової освіти на 2021 - 2027 роки.

Ключові слова: *цифрова освіта, цифрове навчання, стратегія цифрового навчання, персоналізоване навчання.*

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день ми перебуваємо в світі, який постійно розвивається, і щоб «вижити» в такому просторі, наповненому різними цифровими технологіями, ми повинні бути здатними адаптуватися до всіх цих змін. Забезпечення цифрової освіти в закладах вищої освіти відіграє важливу роль, щоб зробити здобувачів вищої освіти розумнішими, самонаправленими та продуктивними. Особливо сьогодні внаслідок кризи COVID нам доводиться користуватися онлайн-навчанням набагато частіше.

Отже, у даній статті ми поговоримо про важливість цифрової освіти в наш час, можливості її надання в університетах та проблеми, з якими ви можете зіткнутися під час її використання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Необхідності введення цифрової освіти в освітній процес акцентовано в низьці нормативно-правових документів. Зокрема, у законі України «Про освіту» (2017) з-поміж ключових компетентностей визначено інформаційно-комунікаційну. У проекті Концепції Цифрової адженди України – 2020, зазначено, що цифрова освіта має стати об'єктом фокусного та комплексного державного правління. Про потребу у розвитку «електронного навчання і формування цифрової компетентності учасників освітнього процесу» зазначається й наказі Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу». (2018)[1].

Різні аспекти впровадження цифрової освіти в навчальний процес стали предметом обговорення зарубіжних вчених (К. Гере, К. Бассет, М. Дуезе та ін.) і вітчизняних (В. Биков, Д. Галкін, П. Матюшко та ін.).

Але незважаючи на високу зацікавленість науковою спільнотою, питання впровадження цифрової освіти в нинішній навчальний процес, про проблеми та подання її в закладах освіти все ще потребують детального вивчення. Зазначене і припело нас до вибору даної теми.

Мета статті. Дослідити поняття цифрової освіти та чому вона така актуальна в ситуації, яка склалася.

Виклад основного матеріалу. Ознайомившись з європейськими стратегіями на 2021-2027 роки, можливостями та проблемами використання цифрового навчання у навчальних закладах можемо дати такий короткий опис.

Цифрова освіта - це інноваційне використання цифрових інструментів та технологій під час викладання та навчання. Його часто називають технологією посиленого навчання (ТПН) або електронним навчанням.

Цифрове навчання не означає навчання у вашому телефоні, а це означає перенесення навчання туди, де знаходиться здобувач вищої освіти. Дуже важливо зрозуміти, що це не тип навчання, це спосіб навчання.

Стратегія цифрового навчання та розвитку формує спосіб для організації, компанії, університету використовувати цифрове навчання у всіх його формах. Це може бути від блогів та відео до веб-семінарів та різних курсів. Метою забезпечення цифрових систем навчання є допомога науково-педагогічним працівникам або здобувачам вищої освіти засвоїти нові навички, поліпшити їх успішність чи розвиток в майбутньому.

Цифрове навчання - це набагато більше, аніж просто запропонувати здобувачам вищої освіти ноутбук, планшет чи телефон. Це вимагає поєднання технологій, чітких інструкцій та саме цифрового контенту.

Більшість закладів вищої освіти застосовують цю технологію, тоді як традиційна система здобування знань дещо призупинена. Отож поговоримо про переваги такого цифрового навчання для здобувачів вищої освіти:

Персоналізоване навчання. Персоналізоване навчання - це особистісно-спрямований процес, у якому в реальному часі відображаються навчальні досягнення здобувача вищої освіти і доступні широкі можливості керування напрямом освіти, а також реалізуються відповідні педагогічні стратегії для досягнення мети навчання. Персоналізоване навчання передбачає забезпечення здобувачів вищої освіти постійним доступом до інтерактивного навчального контенту і їхніх персоналізованих планів. Цифрова освіта передбачає використання курсів або навчальних програм заснованих на індивідуальному темпі та здібностях здобувачів вищої освіти . Але це надто дорого та займає багато часу.

Зробити здобувачів вищої освіти розумнішими. Інструменти навчання дозволяють здобувачам стати більш самоорієнтованими. Здобувачі вищої освіти здатні проаналізувати, як вони можуть шукати та використовувати Інтернет-ресурси, для того, щоб зрозуміти, що саме їм необхідно. Окрім того, цифрова освіта та технології загострюють навички критичного мислення та розвивають позитивні почуття, засвоюючи нові знання та навички використання цифрових інструментів навчання.

Зробити здобувачів вищої освіти самовмотивованими. Цифрова освіта є більш інтерактивною та незабутньою, ніж загальні підручники.

Розширити можливості навчання. Це одна з головних переваг цифрового навчання, оскільки воно допомагає здобувачам вищої освіти зрозуміти той факт, що здобування знань відбувається в різний час та в будь-якому місці, а цифрова освіта дає можливість такому способу навчання.

Цифрова освіта пропонує різноманітні можливості для здобувачів вищої освіти, щоб опанувати більше можливостей. Наявність різних відео, образів, інтерактивів, віртуальної реальності є більш захоплюючими, ніж просто навчання в аудиторіях з підручниками [2].

Окрім цих переваг, необхідно виділити дуже важливу роль цифрової освіти, особливо під час COVID-19.

COVID-19 значною мірою повпливав на навчання у школах, університетах чи навіть на роботу деяких організацій. У всьому світі понад 1,2 мільярда дітей виходять зі своїх аудиторій. Завдяки цьому освіта змінилася із зростанням електронного навчання, цифрових платформ та онлайн-режиму. Але навіть коли було запущено COVID-19, вже спостерігалось значне зростання освітніх технологій. Внаслідок такої ситуації онлайн-платформи пропонують безкоштовний доступ до своїх послуг. Але є питання: чи може навчання в Інтернеті бути ефективним?

На сьогоднішній день існує два типи людей: люди, які вважають, що незапланований перехід до онлайн-навчання в кінцевому результаті призведе до поганого досвіду для користувачів, і ті, хто впевнений, що нова освітня модель користуватиметься величезним попитом. Але є і ті, які вважають, що офлайн-навчання та електронне навчання можуть йти рука об руку.

Доктор Амджад, професор Йорданського університету, який використовує Ларк (віртуальна платформа) для спілкування зі здобувачами вищої освіти, каже: «Це змінило спосіб викладання. Це дозволяє мені зв'язатися зі своїми студентами більш ефективно через чат-групи, відеозустрічі, голосування, а також спільний доступ до документів, особливо під час цієї пандемії. Моїм студентам також легше спілкуватися на Lark. Я буду дотримуватися Ларка навіть після коронавірусу, я вважаю, що традиційне офлайн-навчання та електронне навчання можуть йти рука об руку ».

Звичайно, для тих людей, які мають доступ до цифрової техніки, існує можливість того, що навчання в Інтернеті буде ефективним.

Дослідження показують, що студенти зберігають на 25-60% більше інформації під час навчання в Інтернеті, тоді як лише 8-10% у аудиторіях. Окрім того, цифрова освіта вимагає на 40-60% менше часу на навчання, оскільки здобувачі вищої освіти можуть навчатися у своєму індивідуальному темпі. Також ефективність електронного навчання залежить від вікових груп. Для дітей цифрове навчання буде менш ефективним, ніж для дорослих, оскільки діти легше відволікаються.

Отже, якщо ми хочемо отримати повну користь від онлайн-навчання, нам потрібно бути зосередженим, самодисциплінованим та організованим [3].

Звичайно, коли ми говоримо про переваги цифрової освіти, ми повинні пам'ятати про виклики, з якими ми стикатимемось, забезпечуючи дані технології.

Поганий зв'язок з Інтернетом, відсутність людських зв'язків, відсутність можливостей для спільного навчання, занепад практичного навчання та погана оцінка іспитів - ось деякі з тих випробувань, з якими стикається цифрова освіта [5].

Але як подолати ці виклики?

Використовуючи навчання в Інтернет мережі, здобувачі вищої освіти повинні бути самодисципліновані. Це важко і вимагає багато часу, щоб знайти внутрішню мотивацію, щоб підштовхнути себе та виконати роботу. Звичайно,

науково-педагогічні працівники не можуть погрожувати покаранням здобувачів, якщо ті не виконують домашнє завдання. Але натомість можуть забезпечити здобувачів інструментами, які допоможуть їм розвинути свою самодисципліну. Науково-педагогічні працівники можуть використовувати календар із нагадуваннями про лекції, практичні заняття різноманітними зображеннями та інструментами для більш структурованого розпорядку. Це покращить їхні навички управління часом, які також будуть низькими, як самодисципліна. Я думаю, що під час онлайн-навчання здобувачам дуже важливо бачити їхній прогрес і те, як вони розвивались самостійно, тому можна використовувати різні програми або таблиці, такі як Kahoot, Class DOJO, Nearpod, Socrative, The Answer Pad, Kiddom та багато інших. Очевидно, що науково-педагогічним працівникам знадобиться певний час, щоб навчитися користуватися цими цифровими системами, а здобувачам вищої освіти - адаптуватися до нового формату.

Час в університеті - це соціальний час, і для багатьох здобувачів місце, де вони зустрічають багато друзів, людей і навіть чоловіка протягом усього життя. Соціальна взаємодія необхідна для задоволення та гарного навчання. Одне з рішень - залучити здобувачів вищої освіти і дати їм можливість виступити або 5хв. поговорити з кимось із класу на тему, яка не пов'язана з лекцією. Крім того, є можливість використання чату та різних ігор, але це не повинно забирати багато часу.

Онлайн-навчання – це форма організації навчального процесу, яка за допомогою ІКТ може бути реалізована як в умовах географічної відстані здобувача вищої освіти і науково-педагогічного працівника, так і безпосередньо в університеті для формування самостійної діяльності здобувача щодо засвоєння програми підготовки за спеціальністю [7].

Ще одна проблема онлайн-навчання - відсутність контакту з науково-педагогічними працівниками. Іноді здобувачі не мають часу задати всі питання. Причини можуть бути різні: від поганого зв'язку з Інтернетом у деяких здобувачів до неструктурованих зустрічей. Тож науково-педагогічним

працівникам потрібно докласти більше зусиль, щоб бути доступними для онлайн-курсів. Педагогічний працівник може створити чат із здобувачами, щоб відповідати на їх запитання, та встановити час, коли саме вони зможуть це зробити. Здобувачам вищої освіти краще використовувати загальний чат, а потім писати особисто педагогу, оскільки інші здобувачі також можуть видаляти один одного.

І останній виклик, який ми хочемо виділити, - це технологічні труднощі. Ми живемо в сучасному світі, наповненому різними ноутбуками, телефонами, комп'ютерами, але не кожен здобувач має доступ до цих технологій. Деякі навіть не можуть мати Wi-Fi. Тому важливо завантажувати файли та матеріали лекцій або друкувати сторінки. Педагог повинен дати здобувачам можливість вибору для того, щоб усі здобувачі вищої освіти були забезпечені всіма навчальними матеріалами. [6]

На сьогоднішній день багато сімей з низьким рівнем доходу не мають доступу до комп'ютерів, більше 1/5 молодих людей у ЄС не досягають базового рівня цифрових навичок, менше 40% студентів готові використовувати цифрові технології. COVID-19 призводить до навчання в Інтернеті та використання цифрових технологій. Ось чому необхідно прийняти деякі міри.

План дій з цифрової освіти (2021-2027) - це план, який окреслює бачення Європейської Комісії щодо якісної та доступної цифрової освіти в Європі. Закликом до прийняття мір на європейському рівні було проаналізувати кризу COVID-19 та визначити, яка технологія буде широко застосовуватися в освіті та навчанні; створити фактичні системи освіти та навчання для цифрового світу.

Цей план має два основних пріоритети:

Прогнозувати розвиток високоефективної цифрової освітньої екосистеми (А саме інфраструктура, підключення та цифрове обладнання; ефективне планування та розвиток цифрового потенціалу, включаючи ефективні та сучасні організаційні можливості; компетентні в цифровому плані та впевнені в собі науково-педагогічні працівники, освітній та навчальний персонал; високоякісний вміст, зручні інструменти та безпечні платформи);

Підвищити цифрові навички та компетенції для цифрової трансформації. (підтримка надання основних цифрових навичок та компетенцій з раннього віку: цифрова грамотність, включаючи управління перевантаженням інформації та визначення дезінформації; обчислювальна освіта; хороші знання та розуміння технологій; підвищення прогресивних цифрових навичок).

Цей План дій (2021-2027) базується на попередньому плані 2018-2020, який мав таку місію: краще використовувати цифрові технології для викладання та навчання; розвивати цифрові компетентності та навички; вдосконалювати освіту шляхом кращого аналізу даних. [4]

Висновок. Підсумовуючи вище сказане можна сказати, що запорукою ефективного цифрового навчання в першу чергу є вільний доступ до інтернет мережі, володіння цифровими засобами, бажання навчатися. Онлайн навчання матеріалізує в освітньому процесі майже інстинктивну здатність нинішніх здобувачів вищої освіти використовувати новітні технології, але це набагато більше, ніж дозволити їм використовувати планшети чи смартфони. Це цілеспрямоване творення процесу вивчення та викладання за допомогою цифрових технологій, співпраці науково-педагогічного працівника з здобувачами вищої освіти для досягнення найкращого результату. Коли все зроблено вірно, воно стимулює науково-педагогічного працівника до створення цікавих навчальних матеріалів, які в свою чергу спонукають до самостійного мислення здобувачів вищої освіти. У результаті пандемії COVID-19 було зрозуміло важливість поширення знань через кордони, компанії та всі частини суспільства. Якщо технологія онлайн-навчання може тут зіграти свою роль, ми всі зобов'язані вивчити весь її потенціал. Ознаками дистанційної освіти є гнучкість, модульність, паралелізм, велика аудиторія, економіка, технологічні здібності, соціальна рівність, інтернаціональність, нова роль науково-педагогічного працівника, позитивний вплив на здобувача вищої освіти (слухача), підвищення творчого та інтелектуального потенціалу людини.

Список використаних джерел:

1. «Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу» : наказ № 523 від 22 травня 2018р. Міністерство освіти і науки України.

2. What Is The Digital Education System And Its Advantages For Students. URL: <https://www.theasianschool.net/blog/what-is-the-digital-education-system-and-its-advantages-for-students/>

3. The COVID-19 pandemic has changed education forever. This is how. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2020/04/coronavirus-education-global-covid19-online-digital-learning/>

4. Education and Training. URL: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en

5. Challenges and opportunities of digital education. URL: <https://www.educationtimes.com/article/school-guide/79290004/challenges-and-opportunities-of-digital-education>

6. The Top 5 Challenges To Online Learning (And How To Solve Them). URL: <https://www.cipcourses.com/digital-learning-challenges/>

7. Havryliuk N. M. E-learning education as a means of professional self-realisation of students in US higher educational establishments. Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 67 : збірник наукових праць .М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. С. 48-51.

УДК 81'42:070

Вероніка Яблочнікова,

асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5051-6433>

ResearcherID [E-9558-2019](https://orcid.org/0000-0001-5051-6433)

МЕДІАТЕКСТ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ МЕДІАЛІНГВІСТИКИ

Стаття присвячена комплексному підходу до визначення та вивчення особливостей медіатексту. Проаналізовано особливості медіатексту в контексті багатоманітності наукових підходів, досліджено типологію текстів у засобах масової інформації.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина ІV

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 01.09.2021. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 15,81.
Обл.-вид. арк. 13,09. Тираж 1. Зам. № 337.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25